

[ŠTO JE EKO PAZIN?](#)
[NOVO](#)
[LITERATURA I SURADNICI](#)
[SPONZORI](#)
[EKO LINKOVI](#)

ČA SE VA JAMAH NAJDE ?

Pogledaš va jamu
i već od zguora
zagledaš ... ča ?!
škatulu od koulora.
Spustiš se deset metri....
z boka goguće golub tić,
a na prven škalinu
debijel i gladak-krepan praščić.

Još malo niže, vidiš kosti.
To je bi škopac
međ dvimi stijenami
zaščikan, stoji pravi štramac.

Od trahtora gome i od vetur
kad vidiš, nemuoj se bunit.
Obajdeš četiri jame
moreš i "Fičo" složit.

Najloni sih koluori
va saku se hitaju jamu...
Jedan put san naša jenu
za vuos, još dobru lamu.

Na Tinjanščini su jame
pune kosti od voli;
na već kraji se najde i,
cijele kupe od postoli.

Još je od vojske zustalo
dosta pušak i bajunijet,
se su gnjile i rijave,
nutri su dosta lijet.

Vidi san još
soldačke gavete

i sčentrano kolo
beršaljerske bičiklete.

Sega ćeš nać!
I od kokoše pera,
libre stare, "Glas Istre"
i vrata od frižidera.

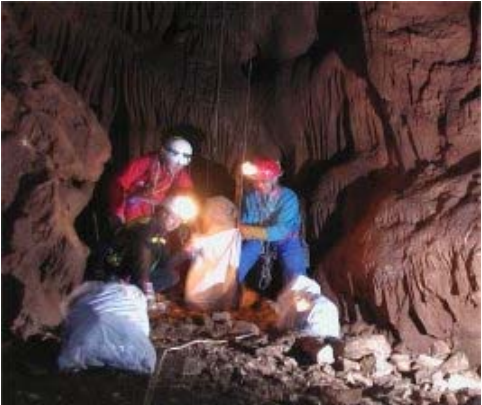
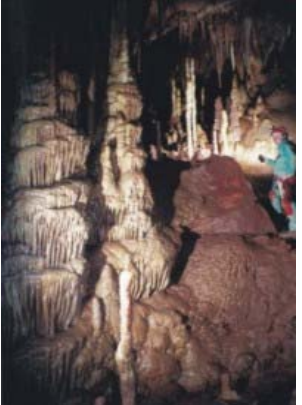
Da dalje ne brojin
želin van ništo reć:
- "Ne hitajte va jame
ni smeti ni kota,
zač to je samo... NAŠA SRAMOTA!

Drago Opašić Billy (1977.)

53

najugroženija speleološka objekata u Istri po podacima Speleološkog društva "Istra":
Svjetloplava podloga označava objekte s vodom. Zeleni tekst znači da je onečišćenje u potpunosti sanirano.

	mjesto - općina/grad, ime objekta i opis lokacije, opis i komentar	
	Pazinska jama , Pazin - Simbol ekološko - speleološke problematike: u jami ponire voda Pazinčice zajedno sa nepročišćenom cjelokupnom gradskom kanalizacijom i tehnološkim otpadnim vodama pazinskih industrijskih pogona. Ista voda ponovno izlazi na desetak izvora u dolini Raše od kojih se neki koriste za opskrbu vodom Pule i Južne Istre. U Pazinu se dovršavaju pripreme za dovršetak ekološkog projekta desetljeća za Istru - gradnje pročištača otpadnih voda uz ponor Pazinske jame - inače geomorfološkog spomenika - prirode.	
	Jama kod Burići , Burići, Kanfanar Jama kod Burići je jedna od najatraktivnijih istarskih jama i trenutno je u procesu proglašenja geomorfološkim spomenikom prirode preko "Nature histrice". Elaborat i nacrt jame pripremila je SD Istra u toku prošle godine. Jama je potpuno čista osim ulazne vertikale (16 m) koju će speleolozi SD "Istra" u akciji najavljenj za 05.04.2003. očistiti. Očišćeno.	
	Jama na Kamužoven bregu , Pazin, U jamu su do cca 1978 bacani ostaci životinja sa obližnjih farmi u ogromnim količinama (uglavnom krave) i ostalo smeće. Tlo je potpuno pokriveno ostacima kostiju, najlonima sa crkotinama, lijekovima itd...	

Jama pod fornažu, Tudori, Gračišće

Ulaz u jamu nalazi se pored samog puta od Bazgalji prema Tudorima. Da bi pristup bacačima smeća bio što lakši i bezopasniji, na ulaz u jamu je postavljeno veće deblo, kako bi se "kariola" lakše mogla isprazniti.

Jama Bregi (Gračišće) najdulji je istarsko speleološki objekat i jedna je od najzanimljivijih jama i za strane speleološke ekspedicije. Do sada je dokumentirana do ukupne duljine od 2045 m, iako je u istraživanjima 2001.godine "produljena" za dodatnih 500-tinjak metara. Jama je povremeni ponor a prve su dvije vertikale još uvijek onečišćene krupnim i sitnim otpadom (motori, gume, limarija, lonci) pa će se taj otpad u akciji SD "Istra" 13.04.2003. izvući na površinu.

LIJEVO: plivanje na oko 2 km od ulaza u jamu: Da li je to voda iz Pazinske jame?

Kobiljak, Gračišće,

Povremeni ponor kod Katuna Gračaškog, na pravcu pretpostavljenog kretanja podzemnih voda iz Pazinske jama prema jami Bregi i dolini Raše.

Ponor Montovani, Pićan,

Povremeni ponor kod Montovani, služi kao deponij

Zatkarska jama, Zatkari, Pićan,

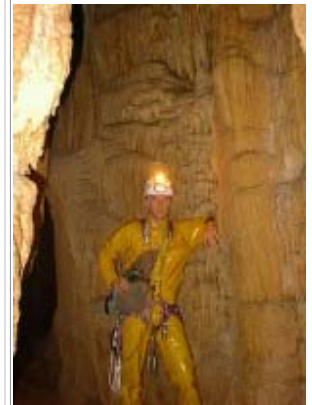
Povremeni ponor kod Zatkari, služi kao deponij

Danijelina jama, Montovani, Pićan - ulaz zatrpan smećem, konstantno se donosi, što je vidljivo po ugaženoj stazi do jame

Bertoška jama, Bertoši, Pazin - Nakon 80-metarske vertikale spuštamo se na razno - razne ostatke moderne civilizacije, najviše nas je "oduševila" ženska školska torba, još puna knjiga i neraspakirana od zadnjeg dana školske godine, dok je titulu "miss fotogeničnosti" osvojio starinski "bukalin" već gotovo pokriven sigama. Veći dio godine tu hrpu smeća ispire prekrasan podzemni vodopad koji se strmoglavljuje sa visine od 60 m, nakon čega voda ponire (pretpostavljamo da se i ova voda pridružuje vodi iz Pazinske jame i pomaže joj trovati Puležane). Ipak zahvaljujući zasiganom "bukalinu", voda ne uspijeva ugarati krupnije smeće u odvodni kanal.

Brčanova jama, Brčani, Pazin
Budući da nisu imali riješen problem odlaganja otpada, stanovnici sela Brčani kod Ježenja su godinama smeće bacali u jamu za koju su mislili da je boksitna. Nisu imali pojma da smećem zatrpavaju najdublji do sada poznati speleološki objekt na području Grada Pazina. U travnju 2001. su speleolozi SD "Istra" istražili malu pukotinu koja je nakon slijeganja smeća postala vidljiva i spustili se u prekrasni zasiganu jamu do dubine od oko 150 m. Na ulazu u jamu se nađe i starog pribora za dekontaminaciju, očito vojnog porijekla.

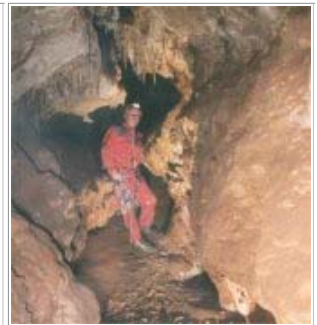

Šarabareta, Žbrlini, Pazin - na dubini od 90 m ima svega zapakiranog u crne vreće. I to je periodični ponor

Siročica, Ježenj, Pazin - svakakav otpad, djelovi auta, čahure od granata, kosti

Mandaljevica, Ježenj, Pazin - "Duemile" purani, pa se jamu običava zvati i "Purisova jama"

Jama Jakarleti, Grubiši, Pazin - 20 g je "Puris" u nju vozio životinjske otpatke sa svojih farmi, zato je i postavljen "šaht" na ulaz. Sada navodno u nju ljudi prazne septičke jame

Jama Maretići, Maretići, Pazin
Inspektori, novinari, policija... ne znamo da li se ikome išta nakon toga desilo. Na slici se teško razaznaje da je jama do vrha ispunjena ostacima sa obližnje klaonice (uglavnom govede kože, iznutrice i otpaci).

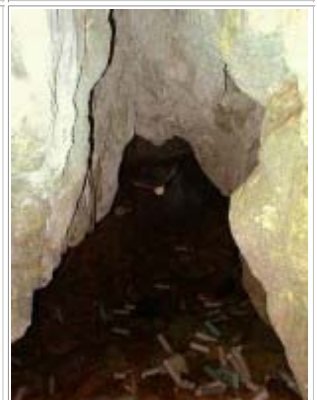

Jama Golubinka, Maretići, Pazin

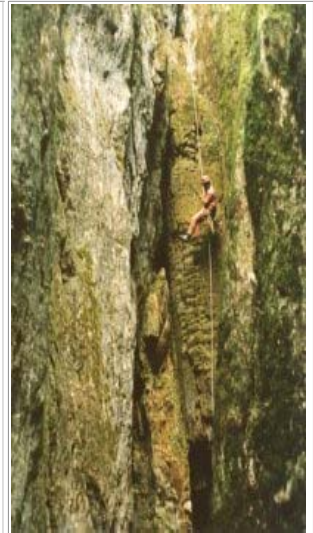
Pećina kod Sv. Ivana,
Kao i mnogi drugi vodoravni speleološki objekti (pećine) u Istri i ova je pećinica nastradala zbog svoje pristupačnosti. Srećom, brojni plastični otpaci nisu omeli velikog bijelog šišmiša da tu pronađe utočište, ali ga je očito uznemirilo naše prisustvo (na slici desno snimljen je u letu prema izlazu iz jame).

Pećina na žalost više ne postoji jer je ove zime zatrpana!?

Mačkovac, Cerovci, Pazin - još se uvijek koristi kao deponij kućnog otpada, strвина itd

Jama Boboćanka, Tinjan

U nju je prije par godina bačena veća količina starih lijekova. I tu su prodefilirali policija, inspektori i novinari. Ne zna se da li su ikada izvađeni. Navodno su članovi SD Had iz Poreča očistili jamu.

Jama kod Sv. Ivana - Višnjani - nismo ni htjeli silaziti jer je već na ulazu hrpa životinjskog otpada, izmeta itd, do jame je ugažen put

Jama kod Rašpora, Rašpor, Lanišće

Nekada najdublja jama u ovom dijelu Evrope i meta brojnih međunarodnih ekspedicija. Ulaz u Jamu danas je zatrpan svakojakim smećem. U novom prostornom planu je Rašporski ponor označen kao zaštićeni spomenik prirode.

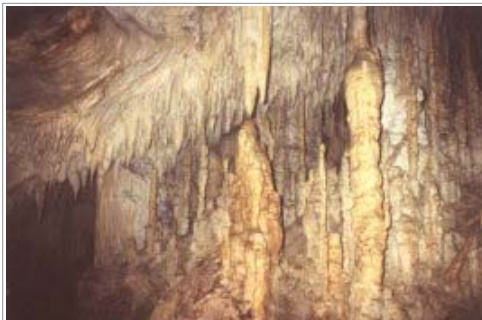
Slika je iz siječnja 1998. pa ne prikazuje vjerno današnje stanje. Danas je tu i improvizirana "rampa" kako bi se lakše iz prikolice smeće iskrcavalo direktno na ulaz.

Ponor Semić, Semić, Lanišće - periodični aktivan ponor pun kućnog otpada, lešina, itd

	Koščevica , Slum, Lanišće - lešine domaćih životinja, sitni kućni otpad	
	Patricijina jama , Slum, Lanišće, - puna komunalnog otpada	
	Septička jama , Slum, Lanišće - ime sve govori.	
	Lovačka jama , Brest, Lanišće - "lovačka" po tome što u nju lovci bacaju ostatke divljih životinja	
	Jama Klenovščak , Klenovščak, Lanišće - sitni otpad, autodijelovi, televizori, tragovi motornog ulja	
	Jama u Laniškom polju - uz deponij - Lanišće - svakakav otpad	
	Ponor Grgurinčiči - aktivan ponor u dolini ispod Roča, Buzet - od šale ga speleolozi zovu "policijski deponij". Devedesetih godina, kada smo stare registarske tablice zamijenili novima velika količina njih završila je u ponoru. Danas ih nema toliko na ulazu, već ih je voda odnijela i raspršila po oba odvodna kanala. Naći ćemo tu i "pendreke", stare puške, gas maske, municiju...	
	Rabakova pećina , Ročko polje, Buzet	
	Fabrišova jama , Ročko polje, Buzet Osim što je prekrasna i što su u njoj pronađeni ostaci iz brončanog doba te je jedna od najpodesnijih jama za početnike, u jamu teče "gnojnica" a ima i ostataka domaćih životinja. Ulaz u jamu je vrlo uzak pa je ipak riječ samo o kokoškama i stoki "sitnog zuba"	
	Fabrišova jama 2 , Ročko polje, Buzet - crijeva od svinja, kokoši itd	
	Črnekovica , Ročko polje, Buzet, - lonci, padele, frižideri i ova registar kasa na slici	

Markižov ponor, Ročko polje, Buzet, - ima svega, po vodi plivaju boce, plastične kante itd...

Pećina Seline - Ročko polje, Buzet - nije tako strašno, a pećina je prekrasna

Jamotina, Beram, Pazin

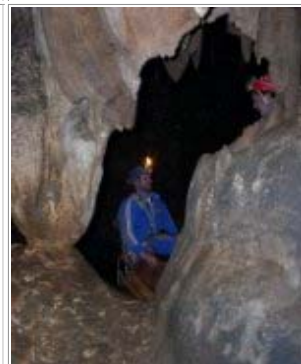
Beramci su već davno prešli na bacanje smeća u kante, ali pećina/jama Jamotina još uvijek skriva ono što je u nju bačeno.

Netko je jednom prilikom rekao : *"Dajte nam kante i organizirajte odvožnju otpada pa će divlja odlagališta s vremenom nestati!"* Totalni krivo : niti će divlja odlagališta sama od sebe nestati, niti će se pećine i jame same očistiti.

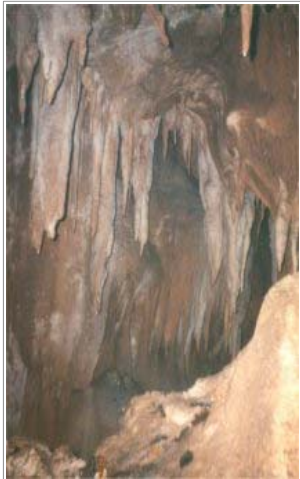

Pliškićeva jama, Šikuti, Svetvinčenat, lešine 7 nojeva, gume, bicikle, štednjaci, šteta da nam se pokvario "blic" - **sponzori, javite se!**,

Jama Sv. Lucija, Sv. Lucija, Vodnjan, puna je olupina i smeća, acetilenske boce pa čak i zaostalih bombi

	<p>Jama kod Damijanići, Damjanići, Žminj</p>	
	<p>Modrušanska jama, Modrušani, Žminj - dijelovi karoserije, hauba od "fiće", najloni sa smećem, a ono što nas speleologe posebno boli je na slici lijevo vidljiva svježe otrgnuta siga, a uz nju po tlu rasipan acetilen, koji se inače koristi u speleološkoj rasvjeti.</p>	
	<p>Jama u Bazgalji, Bazgalji, Gračišće Na slici lijevo je rastrešen mišomor. Nabavili su mačku pa im više ne treba"</p>	
	<p>Jama u polju, Katun Lindarski, Pazin - cipele, žice, jedna "simca" - oldtimer, kosti, lonci, padele itd, sa njima žive šišmiši i bijele jamske stonoge</p>	
	<p>Jama Ferlini, Savičenta - Ima svega, kao što se vidi sa slike: krupni i sitni otpad, od kad smo bili unutra od krave je vjerojatno ostao samo kostur. Sve je to na dubini od 5 m, a dalje je jama čista.</p>	
	<p>Jama Pekici, Pekici, Svetvinčenat, lešine domaćih životinja u najlonima</p>	
	<p>Jama Smokovica, Šikuti, Svetvinčenat, smeće se konstantno baca, dijelovi auta i komunalni otpad</p>	

	Rušinovica , Krmed, Bale,	
	Jama z kapuzon , Hrestenica, Pazin - zatrpana ostacima kupusa u raspadajućem stanju, pomiješanog sa svakojakim drugim otpadom	
	Pećinica - izvor , Grdoselo, Pazin, hrpa smeća na ulazu, konstantno se baca, potok završava u Jezeru Butoniga	
	Jama Gora Glušići , Gora Glušići, Labin	
	Jama Veli Golji, Sv Nedelja - Buzetske su tablice završile u Grgurinčićima, a labinjanske su tu. Gdje su završile pazinske još istražujemo. Osim tablica tu su još razna "fušta" i sl...	
	Pećina Beneca, Eržišće, Sv. Nedelja	
	Jurova jama , Ladići, Kanfanar	

Ima toga, na žalost još jako jako puno...ako imate podatak ili sliku [javite nam!](#)

SPONZORIRAJTE SPELEOLOŠKO DRUŠTVO ISTR

uplatama na žiro račun 2407000-1158018783

za nabavku vlastitog digitalnog fotoaparata (O.K. - to smo riješili ni sami ne znamo kako)
 za nabavku konopaca (i to smo nekako, Hvala Nada)
 za nabavku speleološke opreme
 za organizaciju speleoškole 2003
 za izradu elaborata o zaštiti Jame Modrušani
 za troškove advokata

FOTOGRAFIJE I TEKSTOVI SU VLASNIŠTVO SPELEOLOŠKOG DRUŠTVA ISTR
 Zabranjeno publiciranje bez našega znanja

Aktualni problemi:

- **Nepokrivenost nekih područja organiziranim sistemom odvoznje i zbrinjavanja otpada**
- **Nepostojanje propisno uređenih službenih deponija koji bi udovoljavali svim uvjetima**
- **"Navika" stanovništva da smeće i strvine bacaju u jame i boksitne jame** dok s druge strane količina smeća koju kućanstva bacaju iz godine u godinu raste, a po svom je sastavu smeće daleko opasnije nego prije 40 godina, ne raspada se i ne trune. Kao da postoji neka prešutna suglasnost da se smeće baca u nezatrpane stare boksitne jame, a tko da onda pravi razliku između boksitne jame i speleoloških objekata?! - Jama je jama.
- **Nedovoljna informiranost stanovništva o legalnim mogućnostima zbrinjavanja otpada**
- **Nepostojanje nikakve sustavne kontrole,**
niti katastra speleoloških objekata na nivou Istre, niti katastra boksitnih jama
- **Nepostojanje efikasnog načina represije -**
nismo čuli da je zbog zagađivanja podzemlja ikad itko stradao, dapače zagađuje se i dalje.
- **Neekipiranost i neefikasnost inspekcija zaštite okoliša**
- **"Vikendaši na Čićariji"**
na području npr. Općine Lanišće danas svako selo ima kontejnere i osiguran je odvoz otpada. Međutim, "vikendaši" - tj. vlasnici kuća koji samo povremeno dolaze na Čićariju kako nebi plaćali odvoz smeća - navodno bacaju smeće uz puteve ili u jame, što se vidi i po sve većem broju divljih deponija. Pošto je tek od lanjske godine organiziran odvoz smeća - svako selo ima i po nekoliko svojih deponija koje su također "ekološka bomba".
- **Što sa "nepropusnim" septičkim jamama?**
Sasvim je normalna pojava da septičke jame "slučajno" imaju rupu, kroz koju se same prazne u podzemlje. Bilo bi zanimljivo vidjeti evidencije komunalnih firmi koje su ovlaštene za pražnjenje septičkih jama o tome tko je i koliko puta koristio tu uslugu.
- **Zatrpavanje speleoloških objekata**

*neka moja istra blista**tražimo volontere za...**lijepa naša hrvatska*

vaši komentari**Turisticka zajednica Grada Pazina**

Franine i Jurine 14

HR 52000 Pazin

tel & fax 052/622 460

E-mail: tz-pazin@pu.htnet.hr

